

יום	שבת	ראשון	שני
20:56	20:25	19:09	19:09
20:59	20:27	19:26	19:26
20:59	20:29	19:21	19:21
20:57	20:25	19:18	19:18

נחלי נצח

יד"ל ע"י מוסדות ברסלב | בראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

בס"ד

דבר ראש הישיבה

מעט מן האור

מי הגיע לדרגת השמחה של משה רבינו בעת קבלת הלוחות? • מה חשוב יותר: מצוה קטנה היום, או מצווה ענקית לפני אלף שנה? • סוד המעשה היהודי

את עצמו ולהגיע לשמחה גדולה, וזה מאד יקר אצל ה' יתברך.

המשך הסיפור הוא, שכשהצדיק שימח את עצמו הגיע למדרגות עליונות ופרח בעולמות קדושים, והראו לו משמים שכנגד חוט השערה שאדם פונה בעולם הזה להתקרב להשם יתברך, שורש נשמתו בשמים מתעלה ביותר מאלפים ורבות עולמות! כל כי תנועה - ואפילו קטנה - בקדושה, היא חשובה מאד מאד למעלה בשמים.

נמצא שכל אחד צריך לחפש אפילו מעט טוב ולהגדילו, וכך יבוא לשמחה כשיראה את הטוב שהוא עושה, והטוב הזה יבוא לעוד טוב ועוד טוב וכך יגביר את האור על החושך כי מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך.

ישן במכונית ובמטוס

הנה אצל האנשים שאינם עובדי ה' הגישה היא בדיוק הפוכה, כמובא בליקוטי הלכות (הלכות פריה ורביה ג, לד) שתמיד חסר להם רבוי תאוותיהם עד שאין לזה סוף, כי תמיד הם רוצים שיהיה הכל בשלימות, וכשאינם מצליחים להשיג את זה הם בעצבות גדולה.

נפוס כדוגמה את הבגדים הרבים שהוא קונה ואינו מאושר באף אחד מהם לאורך זמן, כי דרוש לו שהבגד יהיה תפור כרצונו בכל הדקדוקים והפרטים הרבים שהוא רוצה, והוא ממש חייב שיהיה לו כמה חליפות שונות, כי את החולצה הזו הוא צריך כבגד לבוקר, ואת זה הוא צריך בעת יציאתו למסחר, ואת זה לבגד צהרים ופנאי, וזה רק הבגדים...

כל ימיו הוא נע ונד, ביום אינו שוקט ולילה אינו נח, שבגלל שהוא חייב (!) שיהיה לו בית יפה 'כמו כולם' עם כל הכלים, הוא חייב לישון במכוניתו ובמטוסים לפחות פעם בשבוע, ורוב ימיו הוא בכלל לא נמצא בבית אלא בבתי מלון, וגם כשהם באים לביתם הם טרודים בהבליהם עד שאינם יודעים אם הם בביתם או בדרך...

ועל זה אמר רבינו ז"ל בזה הלשון: 'את זה תקבלו ממני: שלא תיחוו עצמכם להטעות בזה העולם'. כי מי שרוצה שיהיה לו חיים בעולם הזה חייב להסתפק במועט מעולמו כדי חייו בצמצום, וגם בזה יהיה כוונתו לשם שמים על פי התורה כדי שיוכל לעבוד את ה', ואז אשריך בעולם הזה וטוב לך בעולם הבא.

פרשתנו מסופר ש' ציוה לבני ישראל להלחם במדיין על כך שגרמו לכ"ד אלף מישראל ליפול. בני ישראל נפלו בעצת בלעם ולא התחזקו לנצח את היצר ולכן נפלו במגפה עשירים וארבעה אלף יהודים, כי מוטל עלינו תמיד לחפש עצות כיצד לנצח את היצר הרע.

והעצה הראשונה והיסודית היא - לשמוח בכל דבר חיובי קטן שאנו עושים. אסור לנו לתת ליצר הרע להחליש אותנו ולומר לנו שהמעשה שעשינו הוא חסר חשיבות, כי בקדושה כל חוט שיערה מצטרף לחוט שיערה אחר עד שנהיה חבל עבות. עלינו לדעת שכל תנועה קלה שאנו עושים חשובה ויקרה מאד אצל ה' יתברך, ובדורותינו השפלים

בפרט, כמובא בשער הגלגולים (למהרח"ו, הקדמה ל"ח) בשם האר"י: "מעשה קטן מאד בדור הזה שקול בכמה מצוות גדולות שבדורות אחרים, כי בדורות אלו הקליפה גוברת מאד מאד לאין קץ, מה שאין כן בדורות ראשונים".

ידוע שעצבות היא מדה מגונה מאד וצריך להתרחק ממנה מאד, ונצליח להתרחק ממנה אם נדע שכל תנועה שאדם מזיז ומניד את עצמו לכיוון הרחוקות שכנסנו לעבודת השם יקרה מאד בעיני ה', ואפילו אם הוא מזיז את עצמו רק כחוט השערה. כי מחמת שהאדם הוא בגוף, בעולם העשייה, קשה מאד עליו כל תנועה, ועל כן היא יקרה מאד בעיני השם, כמובא בליקוטי הלכות בשם רבינו ז"ל.

ידוע שעצבות היא מדה מגונה מאד וצריך להתרחק ממנה מאד, ונצליח להתרחק ממנה אם נדע שכל תנועה שאדם מזיז ומניד את עצמו לכיוון הרחוקות שכנסנו לעבודת השם יקרה מאד בעיני ה', ואפילו אם הוא מזיז את עצמו רק כחוט השערה. כי מחמת שהאדם הוא בגוף, בעולם העשייה, קשה מאד עליו כל תנועה, ועל כן היא יקרה מאד בעיני השם, כמובא בליקוטי הלכות בשם רבינו ז"ל.

אלפים ורבבות עולמות

רבינו הק' סיפר (נדפס בסו"ס סיפורי מעשיות) על צדיק אחד שנפלה עליו עצבות וכבדות גדולה עד שממש לא היה יכול לזוז ממקומו. הצדיק ניסה לשמח את עצמו ולהרים את עצמו, ובכל דבר שרצה לשמח ולחיות את עצמו לא הצליח, כי היצר הרע מצא לו חיסרון ופגם בכל דבר טוב שהעלה במחשבתו. בראות הצדיק את מצב הדין החליט לשמח עצמו בשמחת "שלא עשיתי גוי", פשוט התחיל לשמח בכך שנוול יהודי ושה' בחר בו מכל העמים, ועל ידי זה החיה את עצמו באיטיות יותר ויותר עד שהגיע לדרגת שמחתו של משה רבינו בעת קבלת הלוחות! לא פחות!

כל אחד יכול לשמח את עצמו בנקודה הטובה שיש בו, ועל ידי זה להתחזק בהדרגה עד שיצליח להרים

ממנהיגיה של ברסלב בבני ברק

הקול המרטיט שנים: רבי אברהם יצחק הלוי כרמל זצ"ל

דארפסט זיין א בעל תפילה [-עם הלב שלך אתה צריך להיות בעל תפילה]. "כשאבי אמר לו שהוא חושש מאוואה" מספר בנו, "ענה לו ר' לוי יצחק: היצר הרע כבר מתחיל עם התירוצים..."

"אבא היה מעורר את הקהלה בפתיחה של הסליחות 'זחלים ורועדים מיום בואך' אוייי... 'שמע קולנו', איך שאג 'אל תשליכנו לעת זקנה'. פעם אבא הסביר לי: 'עת זקנה' הם הרגעים הקשים שהיצר מנסה להביא עלינו ניסיונות, ועלינו לצעוק שהקב"ה יציל אותנו. כמה רומם את הקהלה בבכיותיו בתפילת ראש השנה ובמתיקות שכזו.

כשדיבר על הרב'ה ככה מגעגוע

"אני ורבים לא יכולים לדמיין את תפילות ראש השנה ויום כיפור בלעדיו. את ההלל שרומם את כולם ברגשי קודש ושמחה בליל הסדר. הוא היה אמן הרגש. בעל תפילה כפשוטו; כשהוא בוכה אתה בוכה איתו, כשהוא מתפלל בשמחה העולם צועק את ההלל... 'אקדמות מילין' של שבועות, 'צבי וחמיד ורגי', כמה הוא היה בוכה במילים האלה... 'איכה ישבה בדד', הוא היה קורא את מגילת איכה בקול נוגה, בכאב, ראית את זה על כל הסובבים, כי הוא שאב אותך איתו.

"אני נזכר באותו אדם דתי שנכנס לישיבת ברסלב בכדי לאכול סעודה שלישית. אבי דיבר על רבינו ועל הציון, ונשנך בבכי, - כזה הוא היה, כשהרגש הפועל הוא לא יכל לדבר, - הוא בכה וסיים את הדרשה כי לא יכל להמשיך לדבר על אומן. הדתי הפך לברסלבער ברמ"ח וסס"ה, כשראה את נעגועי הקודש של אבא".

אבדתו הקשה של הרב כרמל זצ"ל התרחשה בפתאומית בביתו שברחוב אבני נזר בבני ברק, לשם הזעקו כונני הצלה עקב קוצר נשימה, ולאחר שביצעו בו החייאה שלא צלחה הוא השיב את נשמתו בסערה השמימה.

תהא נשמתו צוורה בצרור החיים.

שיחת חברים

מאת: מנחם מנדל קורץ

הוא הקדיש את כל חייו להטפייע ולקרב עוד ועוד יהודים שיהיו דבוקים יותר בבורא עולם. עוד בימי בחרותו בישיבת ברסלב ניכר היה במידה זו של אהבת ישראל ויראת שמים, וכבר אז רבים ראו בו כמי שתמיד להאיר את עולם החסידות במתק לשונו ובנועם אמריו. אך ביום י"ז תמוז, בפתאומיות מוחלטת, הגיעה הבשורה הקשה על אבדתו של המשפיע והחזן המיתולוגי הרה"ח רבי אברהם יצחק הלוי כרמל זצ"ל.

עם הלב שלך תהיה חזן

בצער רב וביגון קודר התבשרנו ביום צום י"ז בתמוז בבשורה הקשה והמרה על הסתלקות הפתאומית של הרה"ח רבי אברהם יצחק הלוי כרמל זצ"ל, מגדולי משפיעי חסידי ברסלב, מי ששימש חזן בקיבוץ הגדול באומן ראש השנה ומחבר הפירוש על ליקוטי מוהר"ן "מקור חכמה", והוא בן 57 שנה בפטירתו.

הרב כרמל זצ"ל נולד ב"ט תשרי תשכ"ג לאביו הרה"ח ר' ישראל יוסף הלוי כרמל ז"ל. בבחרותו למד בישיבת ברסלב בבני ברק, ומאז ועד היום הפך הרב כרמל לדמות מנהיגה בברסלב ובפרט בעיר בני ברק. בנו הר"י ישראל יוסף כרמל הספיד את אביו בבכי, ואמר: "בשבעה עשר בתמוז התחילו אסונות החורבן: נשתברו הלוחות; בוטל קרבן התמיד; נבקעו חומות את העיר; הועמד צלם בהיכל; ושרף אפוסטמוס את התורה.

"לא חלמתי שאספיד אותו במיטב שנותיו" אמר הבן בצער רב, "לא פילתי שאבי יילקח מאתנו בחטף, אני לא מעכל. אני יודע שהוא דאג מה יהיה עם ראש השנה באומן בגלל הקורונה המשתוללת, אך כרגע אני חושש שכנראה השנה לא יהיה ראש השנה באומן, אני לא מצליח לדמיין את תפילות ראש השנה בלעדיו!..."

תחילתו של הרב כרמל כבעל תפילה היה כאשר בצעירותו הגיש אותו ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל ב'שול' לתפילת ראש השנה, באומרו 'מיט דיין הארץ דו

חנוך לנער

מאת: הרב משה שמואל אורלנצ'יק - ר"מ בכנייה לישיבה 'אמנת ציון'

ביקורת: בנייה או הרס? (מאמר ב')

מאמר הקודם הסברנו כיצד לא להעיר, עד כמה ביקורת לא נכונה יכולה להזיק, בשבוע זה נתמקד בדרך הביקורת הנכונה והמועילה.

כשהילד חוֹנֵה כישלון, חשוב מאד למצוא הזדמנות קרובה לאירוע ולבקש מהילד שוב לעשות את הפעולה בה נכשל, ולהראות לו שאנחנו בוטחים בו ושום דבר לא השתנה. ילד שכך מתייחסים לכשלונותיו מקבל כוחות נפש להתמודד עמן, ומירב הסיכויים שבהמשך לא יחזור על הטעות, בשונה מילד שנזף קשות על טעותו אשר כבר הבין שהוא "לא יוצלח" ואין לו סיבה להתאמן לא להיכשל.

עוד כלל חשוב: הזמן הכי לא מתאים להוכיח ולהעיר - הוא באותה שעה בה הילד נכשל. ילד שמבקרים את מעשיו העכשוויים דוחה את כל דברי התוכחה והם אינם חודרים לאזניו כלל, מנגנון ההגנה העצמי שלו אוטם את ליבו. חמור מכך קורה כשהורה מביא לו דברי חז"ל בגנות מעשיו, והילד כורך גם את חכמינו ז"ל בהוריו ומבין שכולם קשרו קשר של מלחמה כנגדו...

הביקורת צריכה לבוא באופן הפוך, בצורה חיובית. כשנראה את הילד מתגבר במהלך מריבה, זהו הזמן המתאים לדבר בשבח ההתגברות, ואז - כשילבו של הילד מתרחב משמחה - זהו הזמן לספר לילד סיפורי צדיקים ומאמרי חז"ל בעניין בו הוא צריך חיצוק, ואז הדברים יתקבלו בלבם ויפעלו את התועלת הרצויה בעזרת ה'.

ישנם עוד הרבה כללים ופרטים בנושא, והכלל המרכזי הוא אחד: נסה לחשוב כיצד אתה היית רוצה לקבל את הביקורת בצורה נעימה, ותנסה להעבירה לילך באופן כזה.

לאחר ההתמקדות ביופי העבודה הנפלאה שעשה הילד ניתן לומר לו 'בא ואלמדך כיצד ניתן מטאטאים בלא להשאיר לכלוכים'

כשאנו מבחינים בילד שעשה דבר חיובי אך לא באופן הרצוי, כמו ילד שביצע את תורתו בסיפור החדר אך לא טאטא לאחר הסיפור, מוטל עלינו להתפעל מעבודתו ולשבחו עליה, ורק לאחר מכן כבדרך אגב להעיר לו בעדינות ולהסביר כיצד ניתן לגמור את החדר באופן יותר מושלם.

הפתיחה החיובית נצרכת בפרט אם הילד הפתיע את הוריו ועשה מעבר למחויבותו. על ההורה הנבון לקרוא בהתפעלות: איזה מלאך היה פה? מי עשה את ההפתעה הזאת? ולאחר ההתמקדות ביופי העבודה הנפלאה שעשה הילד ניתן לקרוא לו ולומר לו 'בא ואלמדך כיצד ניתן מטאטאים בלא להשאיר לכלוכים', או 'יש לי פנטזיה כיצד הרצפה נשארת יבשה גם לאחר שטיפת כלים'. התנהגות כזאת מחנכת את הילד לעזור בבית אף כשלא התבקש בפירוש ואף בדברים שאינם רגילים ובקי בהם.

כשאנו מעריכים לילד עליו להזהר בכמה כללים בסיסיים: לא לבקר באופן אישי כגון 'למה אתה אלים', שאז הילד מותקף אישית, וגם הוא עלול לקבל את הביקורת כקביעה שמותו היא 'אלים'. על ההורה

הנעשה והנשמע במוסדותינו

הכי מרגש לראות את פניהם הנוצחיים והרוגעים של הילדים הזכים, שמרגישים בליבם כי התלמידים וההנהלה מרגישים אותם ודואגים להם מכל הלב. משקיעים רבות ברווחתם ובחינוכם ודואגים לבני יחסר דבר לצמיחתם האיתנה

להזמנות: 02-6289761 / 052-7679638
שביל חדש
 נפתח אל הלב
 ספרו החדש של הרב ח' שמואל שטרן שליט"א

בשביל מה עגלות ובשביל מה מסעות

ראיתי פעם בספריו המשובחים של המגיד הנוסטלגי הגה"צ רבי יענקל'ה גלינסקי [והגדת, בעריכת הר"מ וולך], שעשה חשבון כמה היו שוקלים קרטי המשכן. הוא לא התעצל, לקח ספרים העוסקים בעניין ומחשבים את משקלו הסגולי של העץ, ויצא לו שגם אם הקרשים היו עשויים מהעץ הכי קל בימינו, וגם אם נניח שהקרשים היו רחבים רק בתחתית והיו צרים והולכים עד שנגמרו בעובי אצבע (כדעה הזו בשבת צח), היו שוקלים טונות על גבי טונות.

אז שמים טונות של עצים כאלו על עגלות המבוססות בחול המדבר, ושני שוורים אמורים לסחוב אותן... מה העניין? אם ממילא הכל נס, בשביל מה הנשיאים תרמו עגלות ועשו מזה טרם שלם, וכל 'נוכח המבחן' בנתנה על הבסיס של העגלות האלו; למה שהקרשים לא יפרחו באויר, כמו הארון שנאמר עליו (עי' סוטה לה), 'ארון נושא את נושאי'?

אז מה שרבי יענקל'ה ענה - שתסכלו בספרו, אבל תשמעו: באחד הימים כשאני מעלעל בספרים אני מוצא לשון מפתיעה של המדרש (שיה"ר ו' ד ב): מי נתן לנשיאים את העצה להביא את העגלות? אמר רבי סימון שבטו של יששכר, אמר להם, המשכן הזה שאתם עושים פורח הוא באויר? עשו לו עגלות כדי שיהא נטען בהם.

כאילו המדרש שואל איך המשכן ילך במסעות עם ישראל, והלא הוא לא יפרח באויר? ולכן צריך לעשות עגלות. אבל זה בדיוק השאלה! הרי גם העגלות עצמן לא יכולות לסחוב בדרך הטבע את הקרשים האדירים של המשכן; אורך חמש מטר ורוחב 75 x 50 ס"מ. אז בשביל מה צריך עגלות?

אז רבי נתן מגיע והופך את המדרש. הוא מוחק את סימן השאלה שהצבתי אחר המילים 'פורח הוא באויר', ואך הוא מסביר את המילים הללו בלשון נחוותא:

המשכן שאתם עושים ורוצים לשאוב ממנו קדושה - פורח הוא באויר! הוא רחוק ממנו ומהעולם הגשמי, איך תוכלו להיות מושפעים מקדושתו אם הוא כל כך נעלה מעל הגשמיות? תעשו לו עגלות! תקחו שוורים חסרי דעת, עגלות מעץ, שימו עליהם את המשכן ותראו איך שהקדושה תפסת גם בדברים הכי גשמיים.

ומי נתן את העצה לשאר הנשיאים - שבט יששכר. יששכר הוא השבט של לומדי התורה, השבט שרוזם על הצדיק האמיתי שאומר לכולנו שגם בגשמיות נמצאת הקדושה. כי חלק גדול מהבעיות שלנו נובעות מהרחיק שאנו מרגישים מהשם, אנו כל כך נמוכים, כל כך טבועים בטיט, ודאי השם לא נמצא איתנו, ה' מזמן ברח מרוב הטומאה שלנו. אבל זה ה'ששכר' זועק לתוך ליבנו: דעו לכם כי ה' נמצא בכל מקום! גם בשוורים ובעגלות הגשמיים גם שם שורה קדושת המרכבה ואופני הקודש. במילת 'יששכר' מרוזם כי 'יש שכר לפעולתך, יש תקוה לאחריתך'! הוא מלמד אותנו שאפילו בהסתרה שבתוך ההסתרה נמצא השם שבתוך העבוד את השם בכל הכוח

חלק גדול מהבעיות שלנו נובעות מהריחוק שאנו מרגישים מהשם, אנו כל כך נמוכים, כל כך טבועים בטיט, ודאי השם לא נמצא איתנו, ה' מזמן ברח מרוב הטומאה שלנו

ובשכר, וכך אפשר להמשיך לעבוד את השם בכל הכוח ובשביל זה בני ישראל הלכו במדבר ארבעים שנה, בתוך האופל והחושך של המדבר, מקום החיות הטורפות והשדים. כדי לדעת שגם בפנונו וגם בעלמון דבלתימה נמצא השם יתברך, למרות שאנחנו רק רואים חיות רעות ונסינות של הערב רב להתסיס את האוירה נגד הצדיק. זה הגדולה של השם יתברך, שככל שהוא גדול ומרומם עד שאיננו מסוגלים להביק, עם כל זה הוא נמצא איתנו בכל המקומות הכי נמוכים שאנו שם, לחזק אותנו ולעודד אותנו, את בניו האהובי.

(עפ"י ליקוטי הלכות נט"ו אות נא ואלקין)

חולצה שחולצה

79 שנים לפטירתו של רבי סיני מז'מיגראד, שב"ק כ"ו תמוז תש"פ - תש"א

'אינך יכולה לתאר לעצמם כמה הנני מאושרת' סחה רוחמה הלברשטאם לחברתה הטובה, 'מי כמון יודעת כמה התפללתי על בעל שכל הפצו יהיה בתורת ה', וברוך השם - זכיתי לך. כשאני מציצה מחלונות בית המדרש רואה אותו שוקד על לימודו בהתמדה - אינני מתאפקת מלהחיל דמעות התרגשות ותודה להשם על שמילא את משאלותי. השם יעזור גם לך' בירכה רוחמה בחום, 'שכשיגיע זמנך תמצאי גם את חתי כלבבך. החברה הנהנה ומחנתה דמעת התרגשות. הלאי גם עליה.

רוחמה הרעיה הטרייה השתדלה מאוד לעזור לבעלה ללמוד במנוחת הנפש ככל מאודה. היא השתדלה שארוחותיו של בעלה הצדיק התיינה מוכנת במועדו, כי אם יש קמח יש תורה. את בגדיו היתה משפשפת במסירות על קרש הכביסה על גדות הנהר, ומזילה דמעות של אושר על זכותה לבעל תלמיד חכם וירא שמים כזה, מה עוד שהוא בנם של קדושים, בנו תבינו של רבי ברוך מגורליץ ונכדו של ה'דברי חיים' מצאנז.

באחד הימים חזרה רוחמה לביתה במנוחת השוק, תלתה את הכבסים לייבוש על חבלי הכביסה המתוחים בחצר הבית, ונפתה לעסוק בבישולים ובאפיה. לאחר מספר שעות, כשהרוח הנעימה עם השמש האביבית הצליחו לאדות את טיפות המים מן הבד, נפתה האשה המסורה לקפל את הכבסים הנקיים, לגהץ את הצריך לך, ולהכניסם הארונה בסדר מופתי.

חסד לא גבולות. מקום הקבר שנקנה לרבי סיני הלברשטאם בהר הזיתים

אכן, החולצה הנקיה נלבשה לכבוד שבת וזו הקודמת איננה... חקרה הרבנית ודרשה, ולבסוף הגיעה לחקר העניין: לפני חודשיים הלך בעלה ר' סיני למקוה הטהרה לכבוד שבת קודש. מוחו וליבו נתרגשו לקראת בואה של המלכה, אך עיניו היו פקוחות להשיב לאיש כשאלת-שלומו וכפרי מעלליו. הוא נהנה לשלום לר' יענקל, מכרו מזה חצי שנה, חיך לילדון מפחד שהמתין לאביו מחוץ לבית המרחץ, ונתן מטבע נוספת לבלן שבכניסה. בכניסתו ראה את חברו מכר שחולצתו נראית כזו שעברו עליה שתי מלחמות עולם. 'מה אירע, רבי שאלתיאל?' פנה רבי סיני ללידי, וזה השיב בבושה כי אלו הן חולצותיו מחתונתו, שהתקיימה בשעה טובה ומוצלחת חיים ספינקא מספר, וכך הן נראות.

רבי סיני, שספג בבית אביו חקנו את החיבה לעזרה לזולת, הציע בלא לחשוב פעמיים: 'הנה תפרו לי חולצות רבות בעת נישואי ואינני זקוק לכולן. קח נא את חולצתי שהלכתי בה במשך ימות השבוע החולף, כבס אותה וכבר תהיה לך חולצה נהדרת וחדשה'.

המכר הסכים בשמחה, ומני אז היה רבי סיני משיאיר את חולצתו לאותו מכר בכל יום שישי, ואלמלא היתה אשתו עוזרתו - היה מעניין לספור את מספר החולצות שהיו נשארות בארוננו מקץ עוד חודשיים... את סיפור החולצות שמע בנם רבי אריה לייבוש מז'מיגראד זצ"ל מ'החסידי המופלג רבי דוד מילר ז"ל, ורבי אריה לייבוש הוסיף לספר את שראו עיניו מידי פורים בפורימו.

גם בז'מיגראד, כבכל ערי ישראל, נהוג היה לשלוח לרב משלוח מנות מכובד לקראת יום מחיית המן, ולצרף בצד מיני המגדנות מעטפה עם מעט שטרות, גדולים או קטנים, איש איש כמתנת ידו בכרכת ה' אלקיו.

במשך כל יום הפורים היתה הרבנית רוחמה יושבת בחדר קבלת הקהל, ובני העיר היו מוסרים לידיה את המנות והמעטפה שבתוכה, והיא היתה פותחת ורושמת את הסכום המדוייק. עיר גדולה לאלקים היתה ז'מיגראד ושעות רבות היתה הרבנית יושבת לקבל את כל משלוחי המנות. רק לפנות ערב היה זרם האנשים נחלש, ואז היתה הרבנית ניגשת לבעלה הקדוש ומוסרת לו את המעטפות הגדושות ואת הרשימה. רבי סיני היה לוקח את השטרות, סופר ומונה את הסכום הכולל, ואז היה מוציא את פנקס העניים שבמתחתו, ורשם ליד כל שם ושם את סכום הכסף אותו הוא מקציב לו, והגבאי היה נשלח עוד באותו לילה לחלק את הסכום לכל עניי העיר, בלא להשאיר פרוטה בבית משפחת הלברשטם.

מתי יגיעו מעשינו למעטי אבותינו! (מקור: 'אריה שאג' למהרא"ל מז'מיגראד, לחג הסוכות)

שאלה:

ראיתי בשולחן ערוך (או"ח סי' תקנ"א ובביאורו"ל שם) שמהראשון בתמוז עד תשעה באב אסור ללכת לבד. כמעט נגמר תמוז ולא ראיתי שמקפידים על זה...

השואל: האיסור הינו רק במהלך מחוץ לעיר, ועל כך באמת יש להזהר.

החוב זכור: בין א' בתמוז לט' באב שולט מזיק בשם 'קטב מריד' מסוף השעה הרביעית ביום עד סוף השעה התשיעית, ומשום כך יש להזהר מללכת בשעות אלו יחיד.

אמנם רוב כלל הפוסקים כתבו שהאיסור נאמר רק מחוץ לעיר (ערוך השולחן שם סל"ט, דינים והנהגות חזו"א פ"כ ס"ה), ובמקום שלא מצויים אנשים או כלי רכב (אשרי האיש פס"ט בשם הגר"ש אלישיב). ויש שהוסיפו שרק במקום שומם כמדובר, ודוקא כשלא שומעים שם קולות בני אדם (אשל אברהם מבוטשאטש ע"ט, והובא בארחות חיים ספינקא ועוד).

ולכן, כשהולכים מחוץ לעיר במקום שאין מצויים בני אדם יש להזהר שלא ללכת לבד. אמנם דעת הגר"ש אלישיב שבמינוע של נזהרים בזה, ו'שומר פתאים ה' (אשרי האיש שם).

והסכנה היא, כאמור, מסוף השעה הרביעית עד קנייבסקי?.

ניצוץ לשבת

מחור גליון ניצוץ, מניין הלב לכל המשפחה

אתה חייב להציל אותי!

ועכשיו ועוד שנייה אחת יהיה כבר מאוחר מידי. ואומר ר' נתן שרבינו היה רגיל לעזור על זה.

כי זה ברור שהעצה העיקרית של רבינו הקדוש והדרך שלו היא דרך התפילה וההתבודדות, ורבינו רצה להכניס בליבנו שאסור שההתבודדות תהיה בחולשה ובשינה ואסור לחשוב כאילו יש לנו זמן, וכאילו הכל בסדר, וכאילו לא כל כך נורא אם ה' לא ייתן לנו את הישועות ברוחניות כאן ועכשיו, וכאילו אפשר לחיות בינתיים עם קצת תאוות ועם קצת מידות רעות ועם קצת עבירות. חס ושלום, חס ושלום!

ליצוק להשם כבוד הרגשה, ממכחולו של ר' אהרן זאב ברגנטיין

רבינו רצה שנהיה כחיות השואגות ביער, הוא רצה שלפחות בשעת ההתבודדות נרגיש תלויים בין שמיים וארץ ונצקק לה' כראוי. ורק באופן הזה התפילה פועלת באמת ובמהירות, כי באמת כל תפילה חשובה אבל לפעול ישועות ולקרוע את גזר הדין ולראות שינוי של ממש חייב האדם לשים את נפשו בכפו, כמובא בגמרא (תענית ח.): 'איך תפילתו של אדם נשמעת אלא אם כן משים נפשו בכפו'.

(הרה"ח רבי שלום ארוש שליט"א, גליון 'ניצוץ' תמוז תשע"ו)

פתגם השבוע

מספרים על ר' שמואל שפירא זצ"ל, שהיה עושה בכל יום שעת התבודדות נוספת על חינוך ילדיו, מעבר לשעת ההתבודדות המקובלת בברסלב

להצלחת ולרפואת הרב אליעזר בן עמיא שליט"א
 טל משה בן בת שבע ואדל
 בת דבורה ציפורה רחמים לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

להצלחת משפחת שילר
 להצלחת משפחת שרון
 להצלחת משפחת אוקן

ט"ו תמוז

סטודיו טאטע

סטודיו ליצירת יהודית
 | שיעורי ציור | ילדים וילדים משפחות | מתנות ומזכרות |

tate.odel@gmail.com | 054.844.1858

הכי קרוב - הכי מפנק
 הזמינו עכשיו חדר במלון שמואל רבי ציון!
 050-4141-497
 avraham.201@gmail.com

הכי קרוב לציין! | ארוחות ביד המלך | סאונה ומקוה מנואר | מיטות קינג סייז

BL LANDAU
 לנדאו - הבית שלכם באופן

ושמחתם בכל משלח ידכם

כל אחד יכול וצריך לשמח את עצמו בקנה המידה שיש בו, ועל ידי זה להתחזק בהדרגה עד שיצליח להרים את עצמו ולהגיע לשמחה גדולה, כי מעט מן האור דוחה הרבה מן החשך, והדבר הזה יקר מאד אצל ה' יתברך!

ציור: יחיאל בליאש - yehiel.your@gmail.com